

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/316/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219203296
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7219203296.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú W. Z. nar. XX.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťa rodičov: matky U. U. Z. nar. X.XX.XXXX bývajúcej v M. na ulici U. č. XX zastúpenej JUDr. Vladimírom Kotusom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Žižkovej ulici č. 6 a otca Ing. U. Z. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v M. na L. ulici č. XX v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice II č.k. 26P/89/2019-485 zo dňa 15.7.2020 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 27P/6/2010-40 zo dňa 13.5.2011 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú W. zo sumy 100 Eur mesačne na sumu 280 Eur mesačne za obdobie od 15.4.2019 do 30.11.2019 a na sumu 220 Eur od 1.12.2019 do budúcnosti, ktoré je otec povinný poukazovať matke vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Výrokom II. dlžné výživné za obdobie od 15.4.2019 do 31.7.2020 vo výške 2.400 Eur zaviazal otca uhradiť v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Dokazovaním mal preukázané, že od posledného rozhodnutia súdu o výživnom došlo k zmene pomerov tak na strane maloletej, ako aj na strane otca. Maloletá mala v čase poslednej úpravy výživného 7 rokov, začínala školskú dochádzku. Výdavky na ňu súviseli s návštevou školy, na školskú jedáleň a mliečne desiaty 27 Eur mesačne, školsky klub 8,30 Eur mesačne, ako aj výdavky súvisiace so záľubami a záujmovou činnosťou na tanečnú 20 Eur mesačne, výtvarnú poplatok 40 Eur plus 10 Eur mesačné poplatky a výdavky primerané veku a potrebám dieťaťa v tomto veku. Zdravotné problémy maloletej matka v tom čase neuvádzala. Aktuálne mal. W. je študentkou gymnázia po ukončení prvého ročníka a celkové výdavky na maloletú matka vyčíslila na cca 900 Eur mesačne. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmena na strane maloletej súvisí s prihliadnutím na dosiahnutý fyzický vek blízky veku dospelosti s čím sa nepochybne zvýšili výdavky na stravu, ošatenie, obuv. Podľa vyjadrenia matky maloletá je všestranne nadaná, intenzívne sa venuje športovej aktivite v hádzanárskom klube, umeleckej činnosti na ZUŠ s čím sú tiež spojené výdavky tak, ako ich matka špecifikovala (hádzanársky klub 100 Eur mesačne plus adekvátne ošatenie, obuv, plus výdavky na turnaje, umelecká škola 20 Eur mesačne). Maloletá sa zúčastnila lyžiarskeho výcviku a školy v prírode, kde matka uhradila jednorazový poplatok na každú aktivitu po 200 Eur a letného tábora tiež za poplatok v úhrne 200 Eur. Ďalšie výdavky na maloletú súvisia s jej zdravotným stavom, pre posunutú zuboradiu jej bol odporúčaný zubný strojček, kde poplatok predstavoval cca 400 Eur, výdavky na ortopedickú obuv a výdavky súvisiace s problematickou pleťou vzhľadom na vek, v ktorom sa maloletá nachádza. Na mal. W. má matka aj ďalšie výdavky súvisiace s návštevou školy, keď jej bolo potrebné platiť doučovanie pred prijatím na gymnázium, aj po prijatí,

nakoľko sa jedná o náročné štúdium a okolnosti si to vyžadovali. Na strane otca súd prvej inštancie tiež konštatoval zmenu pomerov, jeho príjem sa oproti poslednej úprave zvýšil zo sumy 353,79 Eur mesačne v roku 2011 na sumu priemerne 1.148,02 Eur za rok 2018 a na 1.283,04 Eur za obdobie 1-5/2019. Od 11/2019 bol však súvisle práceneschopný až do termínu vyhlásenia súdneho rozhodnutia a jeho príjem predstavujú nemocenské dávky v sume 800 Eur mesačne. Otec tiež ukončil zamestnanie u posledného zamestnávateľa z dôvodov, ktoré súdu vysvetlil. Aj príjem matky sa od poslednej úpravy zvýšil, keď v roku 2011 dosahoval výšku 1.252,85 Eur a aktuálne podľa jej vyjadrenia dosahuje cca 2.500 Eur. Obom rodičom pribudla nová vyživovacia povinnosť, matke k mal. L. (nar. XX.X.XXXX) a otcovi k mal. C. (nar. XX.X.XXXX). Zmenili sa pomery aj v oblasti majetkových aktív, keď matka je vlastníčkou dvoch nehnuteľností, pričom v jednej s maloletými deťmi býva a táto nehnuteľnosť je úverovo zaťažená, ďalšia nehnuteľnosť je predmetom súdneho sporu o vypratanie, z ktorej ale príjem z logických dôvodov nemá. Otec rovnako vlastnil dve nehnuteľnosti, rodičovský dom v M. v spoluvlastníctve spolu s bratom, kde aj aktuálne býva a nehnuteľnosť v obci U. pri V., ktorú v priebehu súdneho konania bezodplatne previedol na bývalú partnerku, matku mladšieho dieťaťa. Urobil tak na naliehanie bývalej partnerky, ktorá podľa jeho vyjadrenia si chráni svoj majetok. Jednalo sa o nehnuteľnosť taktiež úverovo zaťaženú splácaním vysokej splátky hypotéky. Jeho podiel mu má expartnerka vyrovnať sumou 10.000 Eur. Obaja rodičia teda vlastnia majetok. Na základe uvedeného súd prvej inštancie prijal záver, že návrh na zvýšenie výživného je dôvodný, nakoľko vzrástli odôvodnené potreby maloletého dieťaťa vo všetkých smeroch, tak v súvislosti s dosiahnutým vekom blízky vek dospelosti, ako aj so školskou dochádzkou, zdravotným stavom, záujmovou činnosťou, ako aj športovými, či spoločenskými aktivitami. Na strane oboch rodičov nastala pozitívna zmena v príjmovej zložke a obom pribudla vyživovacia povinnosť. Súd prvej inštancie tiež zohľadnil tú skutočnosť, že otec je dlhodobo práceneschopný, preto výživné zvýšil etapovite za obdobie od podania návrhu, t.j. od 15.4.2019 do 30.11.2019 zo sumy 100 Eur na sumu 280 Eur mesačne a od 1.12.2019 do budúca na sumu 220 Eur mesačne, pretože od konca mesiaca november 2019 sa otec stal práceneschopným a jeho práceneschopnosť trvá. Príjem otca z dôvodu pretrvávajúcej práceneschopnosti klesol z cca 1 200 Eur na 800 Eur. V neprospech otca súd nevyhodnocoval tú skutočnosť, že sa dobrovoľne vzdal zamestnania, nakoľko je dlhodobo práceneschopný. Neakceptoval jeho argumentáciu poukazujúcu na vysoký životný štandard a príjmy matky vzhľadom na tú skutočnosť, že matka sa o dieťa osobne stará a pokiaľ jej životná úroveň dovoľuje pokryť výdavky na maloletú mesačne sumou cca 900 Eur, je to jej slobodným rozhodnutím. Uviedol, že dieťa zdieľa životnú úroveň toho - ktorého rodiča. Otca to však nijako nezbavuje povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu, avšak so zohľadnením jeho životnej úrovne. Po úprave výživného vypočítal otcovi dlh na výživnom predstavujúci rozdiel medzi doteraz určeným a novoupraveným výživným zvýšeným za mesiace 4-11/2019 o 180 Eur plus 12-7/2019 o 120 Eur ($180 \times 8 = 1\,440 + 120 \times 8 = 960$), spolu 2.400 Eur. Dlžné výživné uhradil otcovi uhradil v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku, nakoľko sa jedná o vyššiu sumu. Týmto rozhodnutím zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 27P/6/2010-40 zo dňa 13.5.2011.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval rodinné hmotné právo. Priznané výživné považuje za neprimerane vysoké vzhľadom k svojmu zdravotnému stavu, ako aj k svojim zárobkovým možnostiam a finančnej situácii. Uviedol, že určené výživné nie je schopný uhrádzať. Uznáva, že na strane mal. W. došlo k zmene pomerov, avšak od poslednej úpravy došlo k podstatnej zmene pomerov aj na jeho strane, keďže sa mu zhoršil zdravotný stav a sťažila sa mu finančná situácia, pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. C., ktorú má teraz už s bývalou partnerkou. Zároveň poukázal na skutočnosť, že aj u matky maloletej došlo k podstatnej zmene pomerov, keďže pri poslednej úprave výživného bol jej príjem 1.252,85 Eur mesačne, v súčasnosti zarába 2.500 Eur mesačne. Poukázal aj na zaužívanú súdnu prax (uviedol rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoP/19/2017), podľa ktorej výživné rodiča na všetky jeho deti by malo byť určené v rozmedzí 20% až 30% z jeho príjmu. Namietal, že túto skutočnosť súd prvej inštancie nedostatočne zohľadnil, keď vypočítal výšku výživného bez zohľadnenia vyživovacej povinnosti k mal. C., ktorej uhrádza 125 Eur mesačne. Vzhľadom na existenciu dvoch vyživovacích povinností je dôvodným pri určení výšky výživného vychádzať zo sumy 20% až 30% z jeho príjmu, čo zo sumy nemocenských dávok 800 Eur predstavuje 160 Eur až 240 Eur, ktorú je potrebné rozdeliť medzi jeho dve vyživované deti. Súd prvej inštancie však zvýšil výživné len na mal. W. na sumu 280 Eur, resp. 220 Eur, čo je viac ako 30% z jeho príjmu. Prečo určil výživné na mal. W. v rozsahu väčšom ako 30% z jeho čistého príjmu a prečo neprihliadol na vyživovaciu povinnosť k mal. C., ktorú si plní v sume

125 Eur mesačne, súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodôvodnil, preto v tejto časti rozsudok považuje za nepreskúmateľný. Uviedol, že aj v prípade zlepšenia zdravotného stavu a nájdenia si vhodného zamestnania v okrese M. sa nedá očakávať, že bude dosahovať vyšší príjem ako 800 Eur mesačne. Súhlasil, aby na mal. W. bol zaviazaný platiť výživné v sume 160 Eur mesačne. Nesúhlasí ani s diferenciáciou výživného za obdobie, kedy dosahoval vyšší príjem a za obdobie, kedy poberá len nemocenské dávky, a to z dôvodu, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Namietal, že súd prvej inštancie vzhľadom na výšku dlžného výživného a jeho majetkové pomery, nezohľadnil možnosť uhradiť dlžné výživné formou splátok, pričom uložená povinnosť uhradiť dlžné výživné jednorázovo by mu spôsobila značné ťažkosti. Navrhol, aby odvolací súd zmenil výrok o výživnom tak, že ho zaviazá prispievať na výživu mal. W. sumou 160 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred matke za obdobie od 15.4.2019 do budúca a dlžné výživné za obdobie od 15.4.2019 do 31.7.2020 mu povolí splácať v mesačných splátkach po 50 Eur spolu s bežným výživným.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Poukázala pritom aj na zákonné ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Argumenty uvádzané otcom o potencionálnom vzniku jeho existenčného ohrozenia sa jej javia viac ako nedôvodné. Poukázala na to, že po odpočítaní vyživovacích povinností otca (125 Eur + 220 Eur) ostane otcovi pri príjme 800 Eur mesačne suma 455 Eur, čo predstavuje hodnotu čistej minimálnej mzdy pre rok 2020, z ktorej dokáže vyžiť značná populácia Slovenska. Zdôraznila, že otec je spoluvlastníkom nehnuteľnosti v M. na P., vzhľadom k čomu nemusí riešiť ani otázku bývania (nájomného). Skutočnosť, že sa dobrovoľne vzdal druhej nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v U. pri V., ktorej bol spoluvlastníkom a bezodplatne ju previedol na svoju bývalú partnerku, nemôže slúžiť na ťarchu maloletej. Navyše sám uviedol, že by mal získať vyrovnávací podiel v sume 10.000 Eur. Zároveň uviedla, že súd prvej inštancie správne posúdil aj tú skutočnosť, že sa dobrovoľne vzdal zamestnania. Podľa jej názoru preto tvrdenia otca o jeho existenčných problémoch nemožno hodnotiť ako vierohodné. Uviedla, že súd prvej inštancie dostatočne preskúmal pomery účastníkov konania a v súlade so zákonnými kritériami pre určenie výšky výživného správne určil výšku jeho vyživovacej povinnosti. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že zámerne prekrúca litery zákona, pretože po zaplatení povinného výživného už nie je možné, aby uhradil svoje nevyhnutné výdavky. V konaní bolo preukázané, že životná úroveň matky je nadpriemerná, vlastní dve lukratívne nehnuteľnosti v centre M., je vlastníčkou nového motorového vozidla Volvo XC60, niekoľkokrát do roka si dopraje luxusné dovolenky. On vlastní 23 ročný dom darovaný rodičmi, ktorý vzhľadom na svoj vek, vyžaduje neustále opravy. Nevlastní žiadne motorové vozidlo. Jeho príjem preukázal v sume 800 Eur mesačne. Vzhľadom na jeho zdravotný stav nie je predpoklad vyššieho príjmu v regióne M.. Za nekorektné považuje tvrdenie, že sa dobrovoľne vzdal nehnuteľnosti v obci U. pri V.. Zdôraznil, že bol donútený vzdať sa podielu na tejto nehnuteľnosti pod tlakom, ktorý vyvíjala jeho bývalá partnerka. Nebolo to dobrovoľné, v dohľadnej dobe chce súdnou cestou zrušiť darovanie svojho podielu. Spomínané finančné vyrovnanie bude vzhľadom na záporný postoj bývalej partnerky vecou občianskoprávneho sporu. Bývalé pracovisko, ako aj bydlisko pri V. opustil z dôvodu rozchodu s bývalou partnerkou. Jeho finančné možnosti mu neumožňovali zotrvať v V. a udržať si pracovné miesto. Prenájom v tomto regióne začína na sume 480 Eur mesačne, čo po odrátaní opodstatnených nákladov nebolo v jeho schopnostiach uhrádzať.

6. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca zopakovala, že súd prvej inštancie dostatočne preskúmal pomery účastníkov konania a v súlade so zákonnými kritériami pre určenie výšky výživného správne určil výšku vyživovacej povinnosti otca k maloletej. Poukázala na to, že otec vo svojom vyjadrení uvádza mnoho dôvodov, pre ktoré nie je schopný platiť súdom určené výživné, avšak svoje tvrdenia nepodložil žiadnymi relevantnými dokladmi, napríklad, že sa pre svoje zdravotné znevýhodnenie aj

napriek svojmu vysokoškolskému vzdelaniu druhého stupňa nemôže lepšie zamestnať. Konštatovala, že otec zameškané výživné neuhrádza a neprevzal ani zásielkou, ktorou ho vyzvala na uhradenie zameškaného výživného.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu ani k vyjadreniam písomne nevyjadril.

8. Konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákona neustanovuje inak.

10. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozbavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

14. Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Podľa § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

18. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 65 a § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, prihliadol na všetko čo vyšlo v konaní najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci, preto je odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie o zvýšení výživného presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa dôsledne vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o výživnom pre maloleté dieťa. Odvolací súd je toho presvedčený, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne preukázané všetky okolnosti podstatné pre rozhodnutie o diferencovanom zvýšení výživného v dôsledku čoho ani odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov a teda za porušenie tohto zákonného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Odvolací súd tiež poznamenáva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konanie, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú

skutkový a právny základ rozhodnutia. V tomto prejednávacom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie, zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

19. V zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov). Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie správne zistil, že zmena takýchto pomerov nastala predovšetkým u mal. W., ktorá v čase pôvodného rozhodnutia (r. 2011) mala 7 rokov a začínala školskú dochádzku, pričom v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bola už študentkou gymnázia po ukončení prvého ročníka. Podstatná zmena nastala aj u otca, u ktorého došlo k zvýšeniu mzdy zo sumy 353,79 Eur mesačne v roku 2011 na sumu priemerne 1.148,02 Eur za rok 2018 a na 1.283,04 Eur za obdobie 1-5/2019. Od 11/2019 je práceneschopný až do termínu vyhlásenia súdneho rozhodnutia, poberal nemocenské dávky v sume 800 Eur a vznikla mu ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. C. (nar. 23.3.2016). Tým bola dostatočne preukázaná zmena pomerov účastníkov, aby mohlo byť opätovne rozhodnuté o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

20. Čo sa týka odvolacej námietky otca, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V civilnom mimosporovom konaní súd zisťuje skutočný stav veci (§ 35 CMP). V tomto prípade súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, použil správne ustanovenia Zákona o rodine a správne ich aplikoval na zistený skutočný stav.

21. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd poznamenáva, že pri rozhodovaní o výživnom sa použijú zásady citované v ustanovení § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú pri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako sú šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na strane povinných rodičov dieťaťa súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada aj na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti. Ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine stanovuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, preto ak je životná úroveň rodičov vysoká, je v záujme dieťaťa, aby sa na tejto úrovni podieľalo a malo z nich úžitok aj v budúcnosti. Výška výživného preto môže byť v takomto prípade určená tak, aby zodpovedala aj zvýšeným potrebám dieťaťa. Je však potrebné mať na pamäti, že miera týchto potrieb je ovplyvňovaná schopnosťami a možnosťami povinného rodiča a jeho životným štandardom. V prípade, ak sú schopnosti a možnosti rodiča obmedzené, je potrebné mať za to, že odôvodnenými potrebami sú len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb nutných pre život kultúrneho človeka. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie dôsledne vyhodnotil odôvodnené potreby mal. W. a zistil okolnosti rozhodujúce pre posúdenie schopností, možností a majetkových pomerov otca aj matky.

22. Odvolací súd po dôslednom porovnaní pomerov účastníkov v čase predchádzajúcej úpravy výživného so súčasnými pomermi dospel k rovnakému názoru ako súd prvej inštancie, že zvýšené výživné zodpovedá potrebám mal. W. a nezistil okolnosti na strane otca, ktoré by odôvodňovali určenie výživného nižšou sumou. Neakceptoval námietku otca, že pri rozhodovaní o výške výživného by súd mal vychádzať z jeho príjmu v čase rozhodovania. Odvolací súd uvádza, že v tomto prípade je potrebné vychádzať zo zákonného znenia, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča počas celej doby. Ak otec v čase podania návrhu dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 1.283,04 Eur, súd prvej inštancie správne vychádzal z tohto príjmu. Ak od 12/2019 došlo k zmene príjmu otca, bolo potrebné to zohľadniť pri určení jeho vyživovacej povinnosti. Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvej inštancie zákonne postupoval pri diferencovanom určovaní vyživovacej povinnosti otca voči mal. W., keď zohľadňoval zmenu jeho príjmu. Zároveň správne postupoval, že bral do úvahy majetok otca komplexne, t.j. nie len dom v M. na P. v ktorom býva, ale aj vyrovnávací podiel na nehnuteľnosti v U. pri V., pretože majetkové pomery povinného je potrebné vždy posudzovať komplexne. Zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, záväzky a pod.), jednak jeho životný štandard. Nestotožnil sa s námietkou poukazujúcou na pomery matky, pretože táto si svoju vyživovaciu povinnosť k mal. W. plní aj osobnou starostlivosťou. Preto rozhodujúcim subjektom pri určení vyživovacej povinnosti je v tomto prípade otec, ktorý sa nepodieľa na výchove a výžive maloletej osobnou starostlivosťou. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k záveru, že zvýšenie výživného súdom prvej inštancie je vzhľadom na citované ustanovenia v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané a korešponujúce skutkovému stavu zisteného súdom prvej inštancie a poznamenáva, že zvýšené výživné zohľadňuje iba nepatrnú časť nevyhnutných potrieb mal. W. a je nepochybné, že práve matka dopĺňa zdroj jej výživy na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj, čo fakticky znamená, že podiel matky na výživnom je porovnateľný s podielom otca, pretože o dcéru sa osobne stará a dobrovoľne si voči nej plní vyživovaciu povinnosť v rozsahu svojich schopností. Odvolací súd je toho presvedčenia, že otec bol schopný v uvedenom období zabezpečiť si dostatok prostriedkov na uspokojovanie vlastných potrieb v rozsahu minimálne bežného štandardu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojmu mal. dieťaťu čo je v súlade s požiadavkou, že deti, ktorých rodičia nežijú spolu, majú mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú povinnosť, ako aj na ods. 5 citovaného zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že je v možnostiach a schopnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť v rozsahu určenom prvoinštančným rozsudkom. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že v zmysle citovaného ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k deťom nebolo ohrozené. K poukazovaniu otca na zaužívanú súdnu prax (napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11CoP/19/2017), podľa ktorej výživné rodiča na všetky jeho deti by malo byť určené v rozmedzí 20% až 30% z jeho príjmu, odvolací súd uvádza, že zásady určovania výživného v právnom poriadku Slovenskej republiky upravuje Zákon o rodine vo svojej tretej časti nazvanej „Výživné“. Percentuálne určovanie výživného sa tam nenachádza. Vždy sa prihliada na konkrétny prípad a na jeho špecifiká.

23. K odvolacej námietke otca, že nie je v jeho schopnostiach zaplatiť dlžné výživné jednorázovou splátkou, k tomu odvolací súd poukazuje na ustanovenia § 232 ods. 3, 4 CSP z ktorých vyplýva, že určenie dlhšej ako trojdňovej lehoty na plnenie alebo povolenie splátok umožňuje súdu, aby sám nezávisle na návrh účastníkov konania zväzil, či je povolenie takejto výhody vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť ukladá, na výšku prisúdeného nároku alebo na iné okolnosti prípadu a zároveň či neprimerane neznevýhodní povinného oproti oprávnenému. Zvláštnu pozornosť je potrebné venovať povoleniu výhody povinnému v prípade výživného pre dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť a okrem iného je prednostnou pohľadávkou so zreteľom na naliehavosť potreby, ktorej výživné slúži. Súd je povinný prihliadnuť aj na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávneného, prípadne či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo v dlhšej ako zákonnej lehote. Odvolací súd vzhľadom k povahe prejednávanej veci (výživné na mal. dieťa), priznanému nároku, dĺžke rozhodovania o návrhu (od 15.4.2019), nepovažuje za spravodlivé priznať výhodu splátok, pretože otcovi muselo byť zrejmé, ako si plnil vyživovaciu povinnosť a pri primeranej prezieravosti si mohol vyčísliť dlžné výživné a postupne vytvárať úspory na úhradu

dlžného výživného, pretože je nepochybné, že ani matka pri uspokojovaní potrieb mal. W. nebola zvýhodnená splátkami a musela jej potreby uspokojovať postupne tak ako vznikali a z hľadiska účelu, ktorému výživné slúži, je vhodné, aby dlžné výživné bolo zaplatené naraz, čo umožňuje lepšie využitie peňažných prostriedkov v prospech maloletej.

24. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie rozhodol správne o zvýšení výživného, o dlžnom výživnom ako aj o spôsobe jeho zaplataenia, odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil vyššie uvedené dôvody v súlade s § 387 ods. 2 CSP.

25. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).